

**Gemeente Woudenberg
Uitkomsten controle en
overige informatie 2015**
Rapportage aan de gemeenteraad

Gemeenteraad van de gemeente Woudenberg
Postbus 16
3930 EA WOUDEBERG

Arnhem, 25 juli 2016

Uitkomsten controle en overige informatie 2015

Geachte leden van de raad,

Het doet ons genoegen u verslag uit te brengen omtrent de uitkomsten van onze accountantscontrole van de jaarrekening van de gemeente Woudenberg. Wij willen u over de volgende onderwerpen informeren:

- ▶ Uitkomsten jaarrekeningcontrole
- ▶ Kwaliteit beheersorganisatie
- ▶ Rechtmatigheidsbeheer

Wij hebben de kernpunten van ons verslag opgenomen in het hoofdstuk Kernpunten.

Onze controle is gericht op het vormen van een oordeel omtrent de jaarrekening over 2015. Bij de uitvoering van onze controle ondervinden wij de volledige medewerking en ondersteuning van de medewerkers van de gemeente Woudenberg.

De mogelijkheid om een open en eerlijke dialoog met u als lid van de gemeenteraad te voeren, vormt een essentieel onderdeel van het

Gemeente Woudenberg
Verseon-nummer: 172476
27 JUL 2016
beh. ambtenaar: I/ABO
in afschrift aan: griffie
hoort bij:

THOS-AC4JQ2/dw

controleproces, evenals van de algehele corporate governance. Wij waarderen deze mogelijkheid om de inzichten die uit onze controle voortkomen met u te kunnen delen.

Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Woudenberg.

Wij stellen het op prijs een en ander persoonlijk toe te lichten of eventuele vragen omtrent deze of andere met de controle verband houdende zaken te beantwoorden.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

drs. J.M.A. Drost RA

Ernst & Young Accountants LLP is een limited liability partnership opgericht naar het recht van Engeland en Wales en geregistreerd bij Companies House onder registratienummer OC335594. In relatie tot Ernst & Young Accountants LLP wordt de term partner gebruikt voor een (vertegenwoordiger van een) vennoot van Ernst & Young Accountants LLP. Ernst & Young Accountants LLP is statutair gevestigd te 6 More London Place, London, SE1 2DA, Verenigd Koninkrijk, heeft haar hoofdvestiging aan Boompjes 256, 3011 XZ Rotterdam, Nederland en is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel Rotterdam onder nummer 24432944. Op onze werkzaamheden zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin een beperking van de aansprakelijkheid is opgenomen.

Inhoudsopgave

Kernpunten uit onze rapportage	5	Bijlagen
Uitkomsten jaarrekeningcontrole	9	1 Onafhankelijkheid en controleproces
Kwaliteit beheersorganisatie	23	2 Overzicht controleverschillen
Rechtmatigheidsbeheer	26	3 SiSa-bijlage

Kernpunten

Kernpunten uit onze rapportage

De kernpunten uit onze rapportage kunnen als volgt worden samengevat

Uitkomsten jaarrekeningcontrole	<p>Bij de jaarrekening 2015 van de gemeente Woudenberg hebben wij onvoldoende controledocumentatie kunnen verkrijgen omtrent de getrouwheid van de jaarrekening. Hierdoor is er d.d. 22 juli 2016 een controleverklaring met beperking afgegeven ten aanzien van de getrouwheid.</p> <p>Ten aanzien van de rechtmatigheid hebben wij eveneens d.d. 22 juli 2016 een oordeel met beperking afgegeven. Dit betekent dat de baten en lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2015 niet in overeenstemming zijn met de relevante wet- en regelgeving.</p> <p>Voor beide oordelen geldt dat de onzekerheid voort komt uit de decentralisaties. Ten aanzien van de decentralisatie geldt dat niet aan alle gerealiseerde lasten een gecontroleerde verantwoording van uw regio gemeente, gemeente Amersfoort, ten grondslag ligt. Het deel waarvoor geen verantwoording is afgelegd kwalificeren wij als onzekerheid. Daarnaast is er vanuit de Sociale Verzekeringsbank (SVB) inzake de Persoonsgebonden budgetten (PGB) geen goedgekeurde verantwoording afgelegd waardoor desbetreffende uitgaven onzeker zijn.</p> <p>Op bijlage 2 bij dit accountantsverslag hebben wij een overzicht opgenomen van de ongecorrigeerde controleverschillen.</p>
Toelichting WNT	<p>De gemeente Woudenberg dient te voldoen aan de vereisten volgens de Wet Normering Topinkomens. Voor het jaar 2015 zijn de normbedragen volgens de WNT aangepast. Wij hebben vastgesteld dat de topfunctionarissen van gemeente en de verplichte toelichtingen in het kader van de WNT in overeenstemming met de WNT zijn opgenomen.</p>
Geen bevindingen ten aanzien van de SiSa-bijlage	<p>Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2015. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de deze specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.</p>

Kernpunten uit onze rapportage

De kernpunten uit onze rapportage kunnen als volgt worden samengevat

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Financiële
positie/kwaliteit van
het resultaat

De gemeente Woudenberg kent een gezonde vermogenspositie met een totaal eigen vermogen van € 11,1 miljoen en een solvabiliteit van 24%. 2015 kent een gerealiseerd positief resultaat van € 280.000 ten opzichte van een begroot negatief resultaat van € 101.000. Voor een nadere analyse op het resultaat verwijzen wij naar de financiële analyse, zoals opgenomen in de financiële toelichtingen per programma. Daar zijn de afwijkingen tussen realisatie en begroting opgenomen. Deze toelichtingen tezamen zorgen ervoor dat de afwijkingen toereikend zijn toegelicht.

Jaarverslag niet
strijdig met de
jaarrekening

De jaarrekening en het jaarverslag dienen te worden opgemaakt in overeenstemming met het BBV. Wij hebben vastgesteld dat de jaarrekening 2015 van uw gemeente geen materiële afwijkingen vertoont ten opzichte van de voorschriften van het BBV. Daarnaast is door ons nagegaan of het jaarverslag de minimale wettelijk voorgeschreven informatie bevat en of de inhoud van dit verslag geen tegenstrijdigheden bevat met de door ons gecontroleerde jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat de inhoud van het jaarverslag niet strijdig is met de jaarrekening.

Belangrijke
voorwaarde:
ongewijzigde
vaststelling

Wij zijn er bij ons oordeel van uitgegaan dat de raad de nu overgelegde jaarrekening ongewijzigd vaststelt. Indien er nog wijzigingen worden aangebracht in de definitieve vorm van de jaarrekening dienen wij deze te beoordelen alvorens onze controleverklaring hierbij mag worden opgenomen.

Geen risico's voor
grondexploitaties
onderkend

De gemeente Woudenberg heeft ook te maken met de effecten van de landelijk lastige vastgoedmarkt. De risico's zijn volgens de gemeente beperkt. Uit de paragraaf Weerstandsvermogen blijkt dat de risico's binnen de grondexploitaties ruimschoots kunnen worden opgevangen binnen het totale weerstandsvermogen van de gemeente Woudenberg.

Kernpunten uit onze rapportage

De kernpunten uit onze rapportage kunnen als volgt worden samengevat

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Decentralisaties

De gemeente Woudenberg heeft een groot deel van haar taken belegd bij de gemeente Amersfoort. Voor de verantwoording over het jaar 2015 is de gemeente afhankelijk van de rapportage welke gecontroleerd is door de huisaccountant van de gemeente Amersfoort, zijnde Deloitte. Deze rapportages zijn op 1 en 3 juni 2016 ontvangen waarna EY op 7 juni een review heeft uitgevoerd op de werkzaamheden van Deloitte. De ontvangen verantwoording geeft een goedkeurend oordeel over € 1,2 miljoen van de in totaal verantwoorde uitgaven van € 2,9 miljoen. Dit betekent dat een bedrag van € 1,7 miljoen onzeker is omdat hiervoor nog geen afrekening heeft plaatsgevonden. De praktijk leert dat het afrekenen tussen gemeenten en zorgleveranciers relatief veel tijd kost. De gemeente Woudenberg heeft overleg gevoerd met de gemeente Amersfoort en naar verwachting komt een nieuwe afrekening vanuit Amersfoort op zijn vroegst medio oktober.

De gemeente is voor de bestedingen inzake de PGB's afhankelijk van verantwoording van de SVB. Op 10 juni 2016 is er een controleverklaring verstrekt bij de verantwoording van de SVB. Wij hebben kennis genomen van de uitkomsten en op grond daarvan geconcludeerd dat de gerealiseerde lasten ad € 314.000 onzeker zijn.

De taken inzake het toekennen van een zorgvoorziening heeft de gemeente belegd bij het Loket De Kleine Schans. Vanuit dit onderdeel van de gemeentelijke organisatie wordt geen zekerheid ontvangen omtrent de door hun uitgevoerde taken. Om zekerheid te verkrijgen heeft de gemeente Woudenberg verschillende dossiercontroles uitgevoerd op de afgegeven beschikkingen. Uit deze werkzaamheden zijn meerdere bevindingen naar voren gekomen welke met name betrekking hebben op de juiste en volledige dossiervorming.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van het resultaat 2015

Voordelig/nadelig resultaat nader besproken

Het gerealiseerd resultaat over het jaar 2015 bedraagt € 280.000 voordelig ten opzichte van een negatieve begroting (na verwerking begrotingswijzigingen).

Het resultaat over 2015 ten opzichte van de gewijzigde begroting kan als volgt worden weergegeven:

Bedragen x € 1.000	Gewijzigde begroting €	Rekening 2015 €	Afwijking €
Totale lasten	33.953	29.049	4.904
Totale baten	33.808	29.256	4.552
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-145	207	352
Mutatie reserves	44	73	30
Gerealiseerd resultaat	-101	280	382

Begrotingsbeheer

Uit het overzicht van baten en lasten blijken afwijkingen tussen de raming volgens de begroting inclusief begrotingswijzigingen en de realisatie in de jaarrekening 2015. Deze verschillen zijn op een transparante wijze uiteengezet in de jaarstukken van de gemeente Woudenberg. We verwijzen hiervoor naar de toelichting zoals opgenomen in het jaarverslag.

Uit deze analyses blijkt dat het resultaat ten opzichte van de gewijzigde begroting met name veroorzaakt wordt door een positieve afwijking op het sociaal domein.

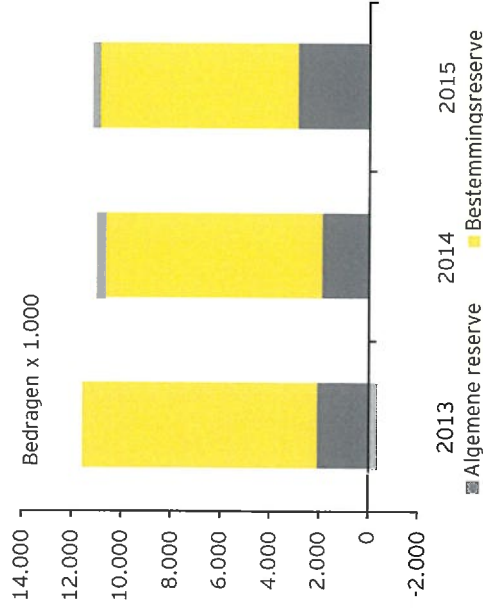
Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van de financiële positie

Analyse van de financiële positie

Eigen vermogen neemt toe

Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per jaareinde 2015 volgens de jaarrekening € 11,1 miljoen en heeft zich vanaf 2013 als volgt ontwikkeld:

Van de totale reserves ter hoogte van € 11,1 miljoen is € 2,9 miljoen opgenomen als algemene vrije reserve. Het saldo van deze reserve is ten opzichte van 2015 gestegen met circa € 1,0 miljoen.

Per saldo is gedurende 2015 € 0,1 miljoen onttrokken aan de reserves. Deze onttrekking (ten gunste van het resultaat) vormt samen met het totaal saldo van baten en lasten (€ 0,2 miljoen) het gerealiseerde resultaat van € 0,28 miljoen.

Ratio's

Als gevolg van een wijziging in de BBV dient de gemeente een aantal verplichte ratio's toe te lichten. Onderstaande tabel met ratio's is opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Relevante financieringsratio's				
Ratio	2014 realisatie	2015 begroting	2015 realisatie	
Netto schuld quote	129,33%		73,04%	
Netto schuld quote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	129,33%		73,04%	
Solvabiliteitsratio	22,28%		23,99%	
Structurele exploitatieruimte	-0,38%		-0,11%	
Grondexploitatie	71,54%		67,48%	
Belastingcapaciteit				€ 18

De gemeente Woudenberg heeft de ratio's op basis van de begrotingscijfers niet als vergelijkende ratio's opgenomen in de jaarrekening 2015. Wij adviseren dit in de volgende (meerjaren)begrotingen en jaarverslagen wél te doen.

Op de volgende bladzijde is een benchmark opgenomen waarin de ratio's over 2014 zijn vergeleken met de benchmark gemeenten.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van de financiële positie

Algemeen

Onderstaande figuur geeft inzicht in de financiële ratio's op basis van de jaarrekening 2014 inclusief een vergelijking met het gemiddelde van de benchmark gemeenten en alle gemeenten van Nederland.

Netto schuld ratio/gecorrigeerde schuld ratio

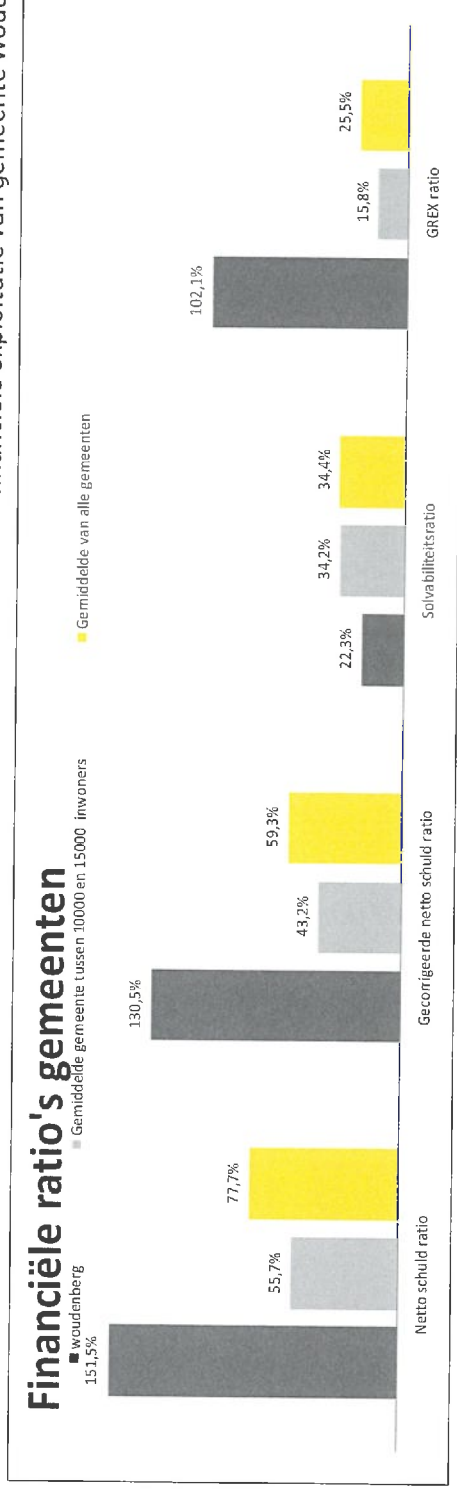
De netto schuld ratio laat zien wat de verhouding is tussen de netto schuld (schulden minus monetaire activa) en de totale baten. De ratio van gemeente Woudenberg ligt met 151,5% aanzienlijk hoger dan de benchmark gemeenten (55,7%), wat betekent dat afgezet tegen de totale baten, gemeente Woudenberg ten opzichte van vergelijkbare gemeenten een hogere schuld heeft. Rekening houdend met de verstrekte leningen bedraagt de 'gecorrigeerde schuld ratio' 130,5%.

Solvabiliteitsratio

De totale vermogenspositie en het vermogen om vreemd vermogen (schulden) terug te kunnen betalen wordt onder andere tot uitdrukking gebracht door middel van het solvabiliteitspercentage. Dit percentage is bepaald door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. De ratio van gemeente Woudenberg zijnde 22,3% ligt 11,9% procentpunt lager dan het gemiddelde van de benchmark gemeenten, ofwel de gemeente heeft ultimo 2014 meer schulden (ten opzichte van het balanstotaal) dan vergelijkbare gemeenten.

Gre x ratio

De gre x ratio toont de verhouding tussen de boekwaarde van de in exploitatie genomen bouwgrond (IEG) en de niet in exploitatie genomen bouwgrond (NIEG) in relatie tot de totale baten. De ratio laat zien dat gemeente Woudenberg met 102,1% aanzienlijk boven de benchmark van 15,8% ligt. De grondexploitatie heeft daarmee een groot aandeel in de financiële exploitatie van gemeente Woudenberg.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van de financiële positie

Financiering

In 2015 heeft er geen overschrijding van de kasgeldlimiet plaatsgevonden. Er heeft evenmin overschrijding van renterisiconorm plaatsgevonden.

Vanaf 2014 dient in de toelichting op de balans ten aanzien van schatkistbankieren het volgende te worden vermeld:

- ▶ Het drempelbedrag voor het begrotingsjaar waarover verantwoording afgelegd wordt.
- ▶ Voor ieder kwartaal van het jaar dient het bedrag aan middelen toegelicht te worden dat buiten de schatkist is gehouden.

De gemeente Woudenberg is niet boven het toegestane drempelbedrag gekomen.

Wij hebben vastgesteld dat bovenstaande adequaat is toegelicht in de jaarrekening.

Risicobeheersing

In het jaarverslag is onder andere de paragraaf Weerstandsvermogen/Risicobeheersing opgenomen, welke informatie bevat over de weerstandscapaciteit, de risico's en het beleid dat hieromtrent gedurende 2015 is gevoerd.

Uit deze paragraaf blijkt dat de beschikbare weerstandscapaciteit € 2,8 miljoen bedraagt en onder andere bestaat uit het vrij aanwendbare deel van de algemene reserve ad. € 1,8 miljoen en de onbenutte belastingcapaciteit € 1.0 miljoen. Met stille reserves - bezittingen zoals deelnemingen die tegen een lagere waarde zijn opgenomen in de administratie dan de marktwaarde - is

voorzichtigheidshalve geen rekening gehouden, omdat de dividendopbrengsten uit deze deelnemingen structureel zijn geraamd in de meerjarenbegroting.

De benodigde weerstandscapaciteit, zijnde de financiële vertaling van de geïdentificeerde risico's, is bepaald op € 2 miljoen.

De ratio weerstandsvermogen, zijnde de beschikbare weerstandscapaciteit (€ 2,8 miljoen) afgezet tegen de benodigde weerstandscapaciteit (€ 2 miljoen), bedraagt circa 1,4. Een dergelijke ratio duidt op een goed weerstandsvermogen.

Samenvattend

Deze paragraaf samenvattend is de financiële positie van de gemeente Woudenberg ultimo 2015 voldoende om de ingeschatte en gekwantificeerde risico's op te vangen. Het blijft uiteraard zaak ontwikkelingen hierin nauwgezet te volgen. Ontwikkelingen als de decentralisaties, grondexploitaties, verbonden partijen en herverdeling van het gemeentefonds kunnen van invloed zijn op de financiële positie van de gemeente.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van de gehanteerde grondslagen

Aanvaardbaarheid van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Naar onze mening zijn de door het college gekozen waarderingsgrondslagen aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten en bijzondere transacties. Dit geldt tevens voor het tijdstip waarop die transacties hebben plaatsgevonden, de periode waarin zij zijn verantwoord en de desbetreffende toelichtingen in de jaarrekening.

Wij hebben vastgesteld dat de jaarrekening 2015 van uw gemeente geen materiële afwijkingen vertoont ten opzichte van de voorschriften van het BBV. Als onderdeel van onze beoordeling hebben wij vastgesteld dat met de BBV-wijzigingen 2015 rekening is gehouden in de jaarrekening 2015. De balanscategorie niet in exploitatie genomen bouwgronden komt niet meer voor in het BBV met ingang van 1 januari 2016. Dit betekent dat gemeenten niet in exploitatie genomen gronden moeten herrubriceren van de voorraden naar terreinen en gronden bij de materiële vaste activa. In de jaarstukken 2015 is de niet in exploitatie genomen bouwgronden verantwoord tegen een boekwaarde van € 5,3 miljoen. De hierin opgenomen gronden bestaan uit Hoevelaar (€ 3,6 miljoen) en spoorzone (€ 1,3 miljoen)

Tevens is door ons nagegaan of het jaarverslag de minimale wettelijk voorgeschreven informatie bevat en of de inhoud van dit verslag geen tegenstrijdigheden bevat met de door ons gecontroleerde jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat de inhoud van het jaarverslag niet strijdig is met de jaarrekening.

Geen beleid voor niet uit de balans blijvende verplichtingen

De BBV schrijft voor dat er in de toelichting op de balans de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen vermeld dienen te worden waaraan de provincie of de gemeente voor toekomstige jaren is

verbonden. De gemeente Woudenberg heeft geen beleid omtrent het begrip belangrijke financiële verplichtingen.

Voor het overzicht Niet uit de balans blijvende verplichtingen is een analyse gemaakt van langlopende meerjarige contracten die de gemeente is aangegaan. In de jaarrekening is de totale contractwaarde van de lopende contracten binnen de gemeente Woudenberg benoemd.

Wij adviseren u om een beleid op te stellen voor de Niet uit de balans blijvende verplichtingen en daarin het begrip belangrijke financiële verplichtingen te definiëren.

Toelichting op de balans en op de staat van baten en lasten

In het kader van onze controle op de jaarrekening 2015, hebben wij de balans, de staat van baten en lasten en de toelichting hierop afgezet tegen de bepalingen in de BBV. Hieruit is gebleken dat de jaarrekening op de volgende aspecten afwijkt van de betreffende bepalingen in de BBV.

In de toelichting op de balans dient er conform artikel 54 lid 1 de aard en reden van elke reserve en de toevoegingen en onttrekkingen daaraan toegelicht worden. Deze toelichting ontbreekt in de jaarrekening 2015.

Daarnaast dient er conform artikel 28 lid d in de toelichting op de staat van baten en lasten een overzicht te worden opgenomen van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Ook dit overzicht ontbreekt in de jaarrekening 2015.

Wij adviseren u om in de toekomst scherp toe te zien op de naleving van de BBV bij het opstellen van de jaarrekening.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van uw belangrijkste schattingen

Schattingsprocessen binnen de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het maken van schattingen bij het opmaken van de jaarrekening. Als accountant van de raad beoordeelen wij deze door het college gemaakte schattingen. Wel hebben wij een beschouwing ten aanzien van de belangrijkste schattingen opgenomen.

- Sensitiviteit schattingen hoog, door onzekere (externe) omstandigheden
- Sensitiviteit schattingen is gemiddeld
- Sensitiviteit schattingen ligt laag

Belangrijke schattingen	Beoordeling 2015	Beoordeling 2014	Toelichting
Waardering grond en gebouwen inclusief afschrijvingen			De schatting betreft het inschatten van de gebruiksduur wat de basis vormt voor de afschrijvingen. De afschrijvingstermijnen zijn vastgelegd in beleid van de gemeente. Er zijn geen indicaties om over te gaan tot afwaardering van de gronden en gebouwen.
Waardering van uw deelnemingen en langlopende schulden			Deelnemingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.
Waardering van de bouwgrondexploitaties			Voor verlieslatende grondexploitaties is een voorziening getroffen of afwaardering verwerkt voor het per balansdatum verwachte verlies. De uitgangspunten die worden gehanteerd zijn naar onze mening marktconform, desondanks blijven de risico's aanwezig en is blijvende monitoring noodzakelijk. Deze zien wij vooral bij de dure vrije kavel en de Niet in exploitatie genomen gronden.
Waardering van de debiteuren			Naar onze mening zijn reële en voorzichtige uitgangspunten gehanteerd bij het waarderen van de debiteuren op de balans per einde boekjaar 2015. Uitgangspunten zijn consistent met eerdere jaren.
Beoordeling toereikendheid van uw voorzieningen			De voorziening voor wethouders pensioenen is gestoeld op actuariële berekeningen door een extern bureau. Aan de voorziening riolering lighthet AWP en egalisatieplan ten grondslag

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Inleiding

Deze paragraaf geeft een uiteenzetting van de werkzaamheden en bevindingen ten aanzien van de belangrijke aandachtsgebieden in de controle die nog niet eerder in dit verslag zijn toegelicht.

Decentralisaties

Inleiding

In de exploitatie zijn diverse categorieën lasten inzake het sociaal domein (WMO en Jeugd) verantwoord. De totale omvang van € 2.943.123 miljoen is verantwoord in het programma Samenleving.

Uw gemeente heeft de uitvoering van de Jeugdwet- en de WMO-taken uitbesteed aan de gemeente Amersfoort. Deze gemeente fungeert als centrumgemeente in de regio waar uw gemeente deel van uitmaakt.

Externe verantwoording Jeugd/WMO

De afhandeling van de taken rondom de decentralisaties zijn, nadat Het Loket De Kleine Schans zijn beschikking heeft afgegeven, ondergebracht bij gemeente Amersfoort. Voor het afrekenen van de uitgevoerde werkzaamheden tussen de gemeenten en de verschillende zorgaanbieders zijn verschillende varianten mogelijk. In overleg met de deelnemende gemeenten heeft gemeente Amersfoort gekozen voor de afrekenvariant. De afrekenvariant houdt het volgende in:

- ▶ Gemeente Amersfoort heeft de uitgaven op basis van de ontvangen facturen/verstrekte voorschoten verwerkt in zijn administratie:
- ▶ de zorgaanbieders hebben voor de door hun geleverde zorg een eindverantwoording opgesteld welke door hun accountant is gecontroleerd en is voorzien van een controleverklaring;

- ▶ gemeente Amersfoort heeft de eigen administratie vergeleken met de verantwoording van de zorgaanbieder waarna beide partijen met elkaar in overleg zijn getreden om tot een finale afrekening te komen. In het kader van doelmatigheid kan dit betekenen dat er (beperkt) is betaald voor zorg die niet is geleverd.

Naar aanleiding van dit proces heeft gemeente Amersfoort ten behoeve van de deelnemende gemeenten een verantwoording opgesteld welke door de accountant van Amersfoort is gecontroleerd. De accountant van de gemeente Amersfoort heeft op 1 juni 2016 een goedkeurende controleverklaring afgegeven bij de verantwoording van de gemeente Amersfoort inzake de zorgkosten met betrekking tot de Jeugdwet en de WMO (Nieuwe taken). Op 3 juni 2016 heeft deze accountant een goedkeurende controleverklaring afgegeven bij de verantwoording van de gemeente Amersfoort inzake de zorgkosten met betrekking tot de WMO (Oud). Deze verantwoordingen betreffen de zorgkosten die reeds zijn verantwoord door de zorgaanbieders. In deze verantwoording zijn alleen die zorgaanbieders opgenomen waarvan het voorgaande proces volledig is afgerond. Hierdoor gaat de verantwoording zekerheid over € 1,2 miljoen van de in totaal € 2,9 miljoen verantwoordde lasten.

Het verschil tussen beide, € 1,7 miljoen, resteert als onzekerheid omdat hierover onvoldoende controle informatie beschikbaar is. De eerstvolgende (voorlopige) afrekening wordt verwacht in oktober 2016. Over deze zorgkosten kan uw gemeente geen controle-informatie verstrekken. Zodoende kunnen wij hier geen zekerheid over verkrijgen. Deze zorgkosten nemen wij dan ook mee als zijnde onzeker in het kader van de jaarrekeningcontrole.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Eigen bijdrage op grond van de WMO

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding, zorg in natura of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de WMO een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacy redenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de WMO geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen. De gemeente Woudenberg heeft deze onzekerheid in de jaarrekening 2015 toegelicht

Persoonsgebonden budgetten jeugd/WMO

Ten aanzien van de PGB's voor jeugdzorg en WMO geldt dat de gemeente Amersfoort de PGB's toekent. De SVB treedt op als service organisatie voor uw gemeente voor de behandeling en verwerking van deze PGB's.

Wij merken hierbij het volgende op:

Inherent aan de systematiek van de PGB verstrekking is, dat de budgethouder de levering van de prestatie controleert en bevestigt. De veronderstelling hierbij is dat de PGB budgethouder alleen facturen indient voor de zorg die hij daadwerkelijk heeft ontvangen. Voor 2015 was de verplichte formele autorisatie van de facturen door de budgethouder nog niet geregeld. Dit betekent dat niet met zekerheid kan worden vastgesteld dat de prestaties daadwerkelijk zijn geleverd.

De auditdienst SVB heeft de in 2015 gedane uitgaven gecontroleerd (kasbasis). De controle op de uitgaven in 2016 die betrekking hebben op 2015 (relevant vanwege baten en lastenstelsel bij gemeenten) is onderdeel van de accountantscontrole 2016 bij de SVB en heeft derhalve nog niet plaatsgevonden.

Tot slot is er op dit moment onvoldoende controle informatie beschikbaar om de bevindingen van de SVB door te vertalen naar een individuele gemeente. Dit betekent dat de verklaring van de SVB onvoldoende zekerheid geeft over de PGB lasten van uw gemeente. Wij hebben dan ook het volledige bedrag aan bestede PGB middelen (€ 313.591) als onzekerheid opgenomen in onze overzicht van controleverschillen.

Op dit moment heeft de gemeente de totaal beschikte PGB's, rekening houdend met de onderuitputting, als last verwerkt (€ 481.679). De gemeente heeft de onderuitputting niet adequaat met brondocumentatie kunnen onderbouwen, derhalve hebben wij dit bedrag (€ 168.087) als fout opgenomen in onze overzicht van controleverschillen.

De controleverklaring van de SVB is op 10 juni 2016 verstrekt. Ondanks dat wij hier geen gebruik van hebben gemaakt, geven wij u kort inzicht in de uitkomsten van de uitgevoerde controles.

Controleverklaring SVB inzake WMO	Totale fouten/onzekerheden
Rechtmatigheid	14,46%
Getrouwheid	4,46%
Afkeurend oordeel	
Controleverklaring SVB inzake Jeugdzorg	Totale fouten/onzekerheden
Rechtmatigheid	39,41%
Getrouwheid	17,58%
Afkeurend oordeel	

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Hierbij valt dus op te merken dat dit geen volledig beeld geeft vanuit uw gemeente perspectief maar slechts kan worden gezien als een indicatie van het landelijke beeld. Ook heeft hierbij geen controle op de prestatielevering plaatsgevonden.

De uitkomsten van de jaarrekeningcontrole met betrekking tot het sociaal domein zien er als volgt uit:

Uitkomsten sociaal domein	
WMO Zorg in natura (oud/en Jeugdzorg)	€ 2.943.123
WMO zorg in natura (nieuw)	€ 828.170
PGB (WMO en Jeugd)	€ 481.679

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Waardering grondexploitaties

De waardering van de grondexploitaties was een significant risico in onze controleaanpak, vanwege de mate van schattingonzekerheid voortkomend uit de huidige economische situatie. Wij hebben inzicht gekregen in het proces rondom de totstandkoming van de waardering.

Wij achten de waardering aanvaardbaar en vinden de veronderstellingen redelijk.

In het kader van de controle van de jaarrekening van de gemeente Woudenberg hebben wij de grondexploitaties gecontroleerd. De post voorraad van de gemeente Woudenberg is als volgt te specificeren: De post voorraad van de gemeente Woudenberg is als volgt te specificeren:

Bedragen x € 1.000	31 december 2015	31 december 2014
	€	€
Niet in exploitatie genomen gronden	5.278	4.835
Onderhanden werk; waaronder gronden in exploitatie	14.400	16.028
Totaal	19.678	20.862

Bij de controle van de balansposten inzake de lopende grondexploitaties is de cruciale vraag: worden de geactiveerde kosten in de toekomst terugverdiend? Waardering vindt hierbij in beginsel plaats tegen de kostprijs. Indien echter blijkt dat een aankoop of projectontwikkeling verliesgevend is, dient een afwaardering voor het tekort te worden genomen. Bij de beoordeling van de waardering van de bouwgrondexploitaties vormen de herziene exploitatieopzetten een essentieel object van onderzoek. Wij hebben vastgesteld dat voor alle grondexploitaties een geactualiseerde exploitatieopzet beschikbaar is en

dat waar nodig een voorziening (totaal nihil voor 2015) of afwaardering is getroffen, indien de verwachting is dat een grondexploitatie verliesgevend zal zijn.

Voor de bouwgronden in exploitatie bedragen de nog te maken kosten € 4,6 miljoen en de nog te verwachten opbrengsten € 23,3 miljoen, waarna het verwachte exploitatieresultaat op bouwgronden in exploitatie € 3,6 miljoen bedraagt.

Hieronder vindt u een visuele risicobeoordeling van de belangrijkste lopende grondexploitatieprojecten van de gemeente Woudenberg:

Grondexploitatie	Ons oordeel over het risicoprofiel van de grondexploitatie				Toelichting
	Hoog	Midden	Laag		
Prinses Amaliaaan					1
Het Groene Woud					1 + 4
Westenwoud					3
SpoorzoneB					1

Toelichting risicoprofiel grondexploitatie:

1. Fasering verkoop en realisatie grondprijzen belangrijkste risico
2. Oplevering in 2016 danwel project nagenoeg afgerond
3. Project grotendeels gesubsidieerd of gecontracteerd met een beperkt risico.
4. Project deels gecontracteerd of gesubsidieerd, maar met resterende risico's
5. Project niet gecontracteerd, maar weinig risico's

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Prinses Amaliaaan

Dit project heeft een verwachte opbrengst van € 1,7 miljoen. In dit project deelt de provincie Utrecht voor 50% in het resultaat. Het genoemde € 1,7 miljoen resultaat is na de resultaatdeling met de provincie. In de herziening van 1 januari 2016 is de rekenrente naar beneden aangepast. Dit voordeel is ten gunste van de gemeente verantwoord. Hierin zit een risico van maximaal € 0,1 miljoen wat mogelijk ten gunste van de provincie zal moeten komen.

Het Groene Woud

Voor het Groene Woud geldt dat in 2015 en in de loop van 2016 veel percelen zijn verkocht aan projectontwikkelaars of er zijn reële biedingen van projectontwikkelaars ontvangen. In het project Het Groene Woud blijven nog de dure vrije kavel over. Mede door interne concurrentie met het Westerwoud en de Prinses Amaliaaan laten deze kavels geen verkopen zien in 2015 en het begin van 2016. Vanuit de planeconomen hebben we vernomen dat er plannen zijn om deze percelen mogelijk te laten ontwikkelen door projectontwikkelaars. Wij achten de opgenomen planning (verkoop in 2017) en de forse m2 prijs welke opgenomen zijn in de herziene grondexploitatie ambitieus en met een zeker risico.

Verder zien we dat in de exploitatie van het Groene Woud een verwachte bijdrage van de hervormde kerk in 2018. Met de hervormde kerk is een overeenkomst gesloten waarin de exploitatiebijdrage is vastgelegd. Wij merken wel op dat in deze overeenkomst verplichtingen voor de gemeente Woudenberg zijn opgenomen dit mogelijk een risico vormen. Zo moet de hindercircel op het perceel voor eind 2017 zijn opgeheven. Na deze datum kan de kerk aanspraak maken op een vervangt stuk grond

Gelet op het beperkte verwachte resultaat in het Groene Woud adviseren wij u om meerdere scenario's uit te laten werken waar zowel de grond van de hervormde kerk als de aanpassing van de vrije kavels worden uitgewerkt.

Westerwoud

Net als de Prinses Amaliaaan en fase 1 van Het Groene Woud bevat ook Westerwoud vrije kavels in het duurdere segment. In 2015 heeft hier geen verkoop plaatsgevonden. Wij hebben begrepen dat de gemeente een concept overeenkomst heeft liggen met een projectontwikkelaar om het gehele project te verkopen. Het verwachte resultaat vanuit deze overeenkomst ligt lager dan in de laatste herziening, maar laat nog altijd een positief resultaat zien.

Spoorzone B

Het achterste stuk van de Spoorzone is als enige opgenomen in de exploitatie. Wij hebben begrepen dat het voorste deel (Spoorzone A1) recent is verkocht aan een ontwikkelaar ten behoeve van een nieuwe Hoogvliet, onder voorbehoud dat de bouw van deze supermarkt ook in de raad doorgang vind. Voor het in exploitatie genomen stuk achten wij de gehanteerde parameters niet onrealistisch. Wel is de uitfasering van de grond een punt van aandacht. Zo staat in de laatste herziening dat de eerste uitgifte van grond in 2016 verwacht wordt.

Wij adviseren u om, net als bij Het Groene Woud, meerdere opties te laten uitwerken waarin onder andere een vertraagde uitgifte van de grond een onderdeel is. Dit is mede afhankelijk van de mogelijk nog door u te nemen besluiten over de fasering of type bedrijfsvoering

Uitgangspunten grondexploitaties

De risico's voor uw gemeente binnen het grondbedrijf blijven aanwezig. Uw gemeente heeft in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing aangegeven dat de financiële risico's beperkt zijn. Gelet op het risicoprofiel blijft de waardering van de grondexploitaties een aandachtspunt. Diverse paramaters (rente, opbrengststijging, kostenstijging, totale programmering, uitgiftetempo, et cetera) zijn zeer bepalend voor de verwachte financiële uitkomst van de grondexploitaties.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Niet in exploitatie genomen gronden

De commissie BBV heeft de afbakening, definiëring en verslaggevingsregels rondom grondexploitaties kritisch onder de loep genomen. Als gevolg hiervan komt de balanscategorie niet in exploitatie genomen bouwgronden niet meer voor in het BBV met ingang van 1 januari 2016. Dit betekent dat gemeenten niet in exploitatie genomen gronden moeten hurrubriceren van de voorraden naar terreinen en gronden bij de materiële vaste activa.

Gemeenten kunnen gebruik maken van de overgangsbepaling met een looptijd van vier jaar.

Voorziening voor (voormalig) wethouders

De gemeente is op grond van artikel 44 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) verplicht een pensioenvoorziening op te nemen. Deze voorziening dient ter dekking van de pensioenverplichting van (voormalige) wethouders. De BBV geeft echter gemeentes vrijheden welke rekenrente wordt gehanteerd. Op 21 december 2015 is in de Circulaire Aanpassing pensioenen en inhoudingen Appa door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wel geadviseerd om een rekenrente van 1,629% te hanteren, deze rente is gebaseerd op individuele waardeoverdracht. Daarnaast wordt de mogelijkheid om uit te gaan van collectieve waardeoverdracht opengelaten.

We constateren dat de gemeente Woudenberg op dit moment op basis van het advies van haar adviseur met een rekenrente van 1,6% rekent. Deze rente is gebaseerd op een collectieve waardeoverdracht en nader onderbouwd door de adviseur en voldoet derhalve aan de voorschriften vanuit de BBV.

Schatkistbankieren

Wij hebben de verantwoorde gegevens inzake het schatkistbankieren beoordeeld. Wij hebben vastgesteld dat gemeente Woudenberg de regelgeving omtrent het verplicht schatkistbankieren in 2015 heeft nageleefd. De gemeente Woudenberg heeft bovendien de verplichte toelichting omtrent het drempelbedrag in de jaarrekening opgenomen.

Europese aanbestedingen

Door uw gemeente is een uitgebreide analyse uitgevoerd of is voldaan aan de Europese aanbestedingsregels en de ingevoerde aanbestedingswet. Bij deze analyse heeft uw gemeente gewerkt met drempelbedragen boven de € 200.000 (maximale contractduur ad vier jaar), dit is in overeenstemming met de aanbestedingswet.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Wet normering topinkomens

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingevoerd. Op basis van deze wet is de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector in dienstverband en bij ontslag wettelijk gemaximeerd.

Voor de bezoldiging van topfunctionarissen geldt naast de maximering een publicatieverplichting in de jaarrekening. Dit geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen, indien zij de maximale bedragen van topfunctionarissen overschrijden.

In het kader van de jaarrekening 2015 heeft u een analyse uitgevoerd van de topfunctionarissen binnen uw organisatie. Tevens heeft u vastgesteld of er functionarissen zijn die een hogere bezoldiging dan de gestelde maxima kennen. Deze informatie heeft u opgenomen in de toelichting op de jaarrekening.

Wij hebben de juistheid en volledigheid van deze toelichting gecontroleerd en hierbij zijn er fouten geconstateerd die vervolgens gecorrigeerd zijn. Naar aanleiding van deze bevindingen, hebben wij ook de toelichting in de jaarrekening 2014 herbeoordeeld. Hierbij zijn ongecorrigeerde fouten geconstateerd. Wij adviseren u om bij het opstellen van de jaarrekening 2016 de procedure omtrent fouttherstel in het kader van de WNT te doorlopen.

SiSa

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2015. De hierbij geconstateerde fouten en

onzekerheden dienen op grond van het Bado in het verslag van bevindingen te worden opgenomen indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden:

- ▶ € 12.500 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is;
- ▶ 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is;
- ▶ € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

De SiSa-bijlage dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage. In bijlage 3 bij dit rapport zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. U kunt deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.

Kwaliteit beheersorganisatie

Kwaliteit beheersorganisatie

Interne beheersmaatregelen

Algemeen

Bij de planning en uitvoering van de controle van de jaarrekening 2015 van de gemeente hebben wij de interne beheersmaatregelen, welke onderdeel uitmaken van de administratieve organisatie van uw gemeente, in onze overwegingen betrokken. Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van interne beheersmaatregelen onderzocht voor zover wij dit in het kader van de jaarrekening noodzakelijk achten en niet met het doel om een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing te geven. Wij steunen voor de volgende processen op uw interne beheersing, hetgeen betekent dat wij minder uitgebreide werkzaamheden per jaareinde behoeven te verrichten.

Wij hebben geen onderzoek naar de effectiviteit van de interne beheersing verricht, anders dan dat relevant is voor onze jaarrekeningcontrole.

Bevindingen interne beheersing

In onze managementletter 2015 hebben wij onze bevindingen en aanbevelingen van onze tussentijdse controle 2015 opgenomen. Wij hebben in deze brief met name aandacht gevraagd voor de externe factoren ten aanzien van het sociaal domein die beslag leggen op de jaarstukken 2015 en de borging van de naleving van de inkoop- en aanbestedingswetgeving in de werkprocessen binnen de gemeente.

We hebben geconstateerd dat uw gemeente momenteel de voortgang van onze aanbevelingen onderhanden heeft.

Wij hebben tevens in de managementletter, als algemeen aandachtspunt, aandacht gevraagd voor de gevolgen van de Vpb-plicht voor overheidsondernemingen. De impact voor gemeente Woudenberg wordt momenteel in kaart gebracht.

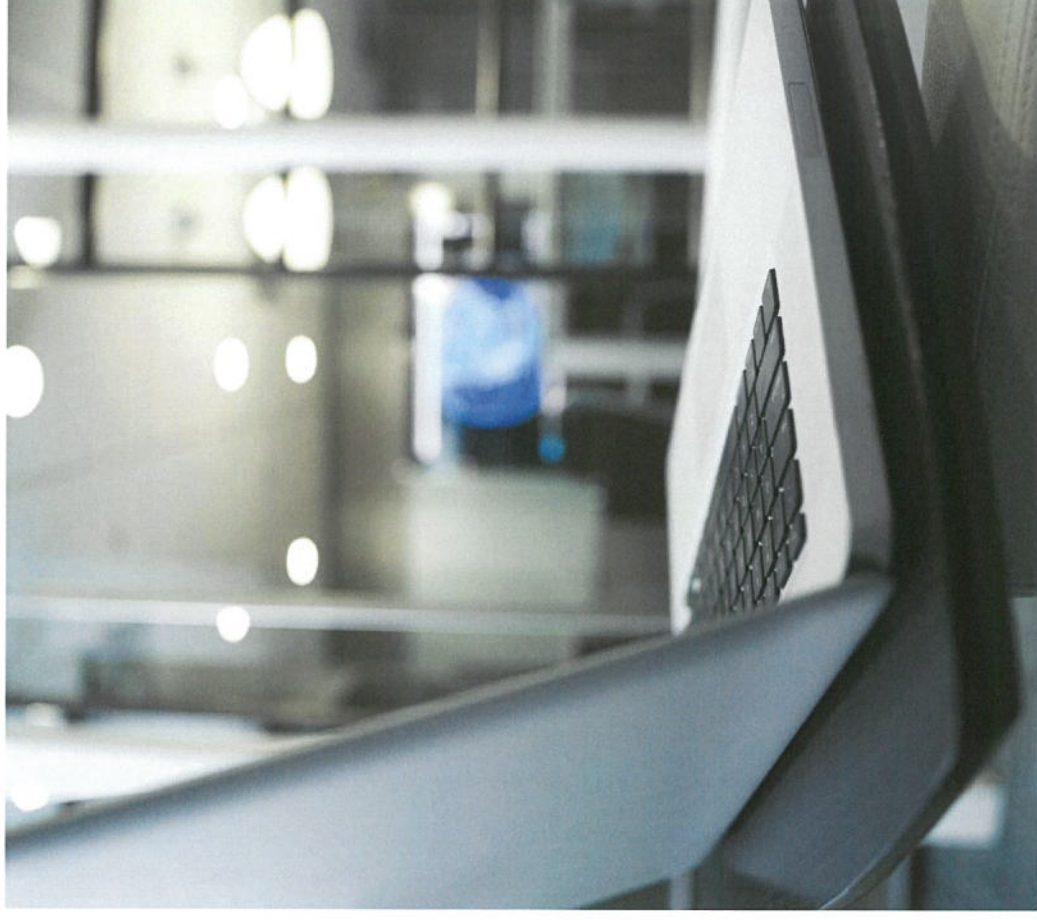
Kwaliteit beheersorganisatie

Interne beheersmaatregelen

Automatisering

Onze controle was niet primair gericht op het doen van een uitspraak omtrent de continuïteit en betrouwbaarheid van (delen van) de geautomatiseerde gegevensverwerking en wij hebben daartoe ook geen opdracht van het management ontvangen.

De jaarrekeningcontrole heeft echter geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.

Rechtmatigheidsbeheer

Rechtmatigheidsbeheer

Onze bevindingen in het kader van rechtmatigheid

Wij hebben bij de controle over 2015 de rechtmatigheid getoetst conform de bepalingen van het Bado en het controleprotocol 2015 van de gemeente Woudenberg. Bij onze controle hebben wij aandacht gegeven aan de volgende onderwerpen:

- ▶ het rechtmatigheidsbeheer;
- ▶ de naleving van het voorwaardencriterium;
- ▶ de begrotingsrechtmatigheid;
- ▶ het misbruik-en-oneigenlijk-gebruikcriterium;
- ▶ de niet-financiële beheershandelingen.

Begrotingscriterium

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium toetsen wij of het budgetrecht van de gemeenteraad is gerespecteerd. Wij beoordelen bij onze controle de overschrijdingen ten opzichte van de begrote lasten per programma. Dit betreffen enkel de lasten omdat hierop een beoordeling en rapportering van de accountant wordt gevraagd vanuit de Kadernota Rechtmatigheid.

De raad autoriseert de begroting (en begrotingswijzigingen) en geeft daarmee toestemming voor de uitvoering van het beleid en de daarvoor benodigde middelen. Het is de verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders om begrotingsafwijkingen tijdig te signaleren en te rapporteren aan de raad. Door een goede inrichting van de planning & control cyclus zorgt het college er voor dat de begroting en budgetten worden bewaakt en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan de gemeenteraad, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen.

Indien desondanks budgetten worden overschreden en niet meer gedurende het jaar kunnen worden voorgelegd aan de raad, is strikt genomen sprake van een onrechtmatigheid. Deze overschrijdingen hoeven echter niet in alle gevallen te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Voor een juiste oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door de gemeenteraad geformuleerde beleid, deze wordt gecompenseerd door hogere opbrengsten of kostenoverschrijdingen bij openeinderegelingen.

Deze overschrijdingen dienen te worden weergegeven in de jaarrekening en kunnen door het vaststellen van de jaarrekening alsnog door de raad worden geautoriseerd.

Rechtmatigheidsbeheer

Wij zijn nagegaan of de financiële beheershandelingen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door de raad geautoriseerde begroting. Wij constateren de volgende overschrijdingen op lastenniveau ten opzichte van de gewijzigde begroting:

Lastenoverschrijding programma	Begrotingsafwijking	Onrechtmatig, telt niet mee	Onrechtmatig, telt wel mee
Programma Bedrijfsvoering Overschrijding € 71.150	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaand beleid, maar niet tijdig konden worden gesignaleerd.	V	
Programma Fysieke veiligheid Overschrijding € 65.000	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten.	V	
Programma Afval Overschrijding € 57.400	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten.	V	
Programma Duurzame samenleving Overschrijding € 37.150	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten.	V	

Rechtmatigheidsbeheer

In de toelichting op de staat van baten en lasten is door het college een analyse van de overschrijdingen opgenomen. De overschrijdingen zijn toereikend toegelicht en passen binnen bestaande beleid of worden gecompenseerd door hogere baten binnen het programma.

Daarnaast hebben wij geconstateerd dat er € 87.000 minder toegevoegd is aan de reserve Automatisering (€ 95.000 in plaats van € 182.000 conform de Beleidsbegroting 2015-2018). Deze neerwaarts bijgestelde toevoeging staat expliciet vermeld in de staat van baten en lasten in de jaarrekening 2015.

Het college stelt uw gemeenteraad voor genoemde overschrijdingen en de gewijzigde reservetoevoeging te autoriseren in het kader van de vaststelling van de jaarrekening 2015. Vooruitlopend hierop zijn wij hiervan reeds uitgegaan bij het vormen van ons oordeel over de (begrotings)rechtmatigheid.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Uw gemeente heeft de toets op het misbruik en oneigenlijk gebruik neergelegd in interne controleplannen. De uitkomst van deze toets heeft niet geleid tot bevindingen die invloed hebben op de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties.

Niet-financiële beheershandelingen vallen buiten de scope van rechtmatigheidscontrole

Handelingen en beslissingen van niet-financiële aard vallen buiten de scope van de rechtmatigheidscontrole door de accountant. De accountant toetst deze handelingen en beslissingen niet inhoudelijk door gegevensgericht onderzoek. Volstaan wordt in dit kader met het beoordelen van het interne systeem van risicoafwegingen. Binnen dit systeem moeten voorwaarden zijn geschapen om risico's goed te kunnen beoordelen en in de tijd te kunnen volgen.

Wij hebben ons een beeld gevormd over de wijze van totstandkoming van de inventarisatie van de risico's en de getrouwe weergave van de hieruit mogelijk voortvloeiende financiële gevolgen in de paragraaf Weerstandsvermogen/Risicobeheersing van de gemeente Woudenberg.

Daarnaast hebben wij gericht geïnformeerd naar de lopende procedures waarbij de gemeente betrokken is, teneinde indicaties te verkrijgen over de eventuele risico's op dit vlak. Op grond hiervan beschikken wij niet over aanwijzingen die een nader onderzoek naar de (financiële) gevolgen noodzakelijk maakt.

Bijlagen

Onafhankelijkheid en controleproces

Bijlage 1

Onafhankelijkheid

De onafhankelijkheid van de accountant behoort tot het fundament van zijn beroep. In de maatschappelijke discussie over kwaliteitsverbetering van de controle speelt de onafhankelijkheid van accountants een belangrijke rol.

Vanaf 1 januari 2014 is op alle assurance opdrachten onder Nederlands recht de Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) van toepassing. Een aantal belangrijke punten uit de ViO die we hieronder hebben opgenomen, betreffen:

- ▶ langdurige betrokkenheid
- ▶ samenloop van dienstverlening
- ▶ geschenken en giften

Een strikte scheiding tussen controle- en adviesdiensten was al van kracht voor OOB's vanaf 1 januari 2013 en kantoorrolatie is verplicht voor financiële jaren van OOB's vanaf 2016. Daarnaast kent de Europese verordening vanaf controlejaar 2016 striktere onafhankelijkheidseisen, maar ook nadere bevestigingen over onafhankelijkheid ter communicatie aan interne toezichthouders.

Impact nieuwe regels op relatie gemeente Woudenberg en EY

Langdurige betrokkenheid

Om alle schijn van afhankelijkheid te vermijden, kunnen de externe accountant en (senior) managers in het team maximaal zeven achtereenvolgende jaren in het team actief zijn. Daarna zullen zij intern roteren. Wij zullen dit tijdig met uw gemeenten kenbaar maken en nadere afspraken hierover met u maken.

Wij brengen u tijdig op de hoogte van belangrijke teamwisselingen. Intern beschikken wij over interne overdrachtsprocedures, zodat u geen hinder ondervindt van een teamwisseling.

Samenloop van dienstverlening

Ten aanzien van OOB's is de combinatie van wettelijke controles en overige dienstverlening volledig verboden, met uitzondering van met name genoemde overige assurediensten. Voor niet-OOB's is bepaald dat samenloop is geoorloofd als de non-assurance dienst niet van materiële invloed is op het assurance-object. Als er wel materiële invloed is geldt in beginsel een verbod, behalve wanneer de non-assurancedienst niet:

- ▶ subjectief of niet-routinematig is; of
- ▶ een verwerkingswijze in het assurance-object ten gevolge heeft waarvan het assurance team twijfelt of deze verwerkingswijze passend is; of
- ▶ leidt tot een bedreiging uit hoofde van belangenbehartiging.

Geschenken en giften

Er zijn door ons geen verstrekte geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid boven € 100 ontvangen.

Bevestiging

Wij hebben alle aspecten geanalyseerd die onze onafhankelijkheid gedurende het jaar zouden kunnen bedreigen. Daar waar onafhankelijkheidsregels dit vereisen, hebben wij aanvullende waarborgen ingevoerd. Wij kunnen u bevestigen dat zowel als organisatie en als controleteam onafhankelijk zijn van gemeente Woudenberg.

Onafhankelijkheid en controleproces

Bijlage 1

Verantwoordelijkheid

Conform de aan ons verleende opdracht hebben wij de jaarrekening 2015 van de gemeente Woudenberg gecontroleerd. Deze jaarrekening is onder verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders opgesteld. Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel te geven over de jaarrekening, als bedoeld in artikel 2:13, tweede lid, van de Gemeentewet.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het door de raad vastgestelde controleprotocol.

Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Controleaanpak en -uitvoering

Wij voeren onze controle uit met een mix van systeem-en gegevensgerichte werkzaamheden en een mix van vaste teamleden en ingeschakelde experts. Daarnaast beschikken wij als organisatie over verschillende kwaliteitsborgingsmaatregelen. Dit geheel tezamen leidt tot een kwalitatief goede controle. In dit verslag is voor elk bijzonder aandachtsgebied terug te lezen wat de kernpunten in onze controle zijn geweest die hebben bijgedragen aan de kwaliteit in onze controle.

Onze controleaanpak is onder andere gericht op het in kaart brengen van de voor de jaarrekening van belang zijnde risico's. Op basis van onze gesprekken met het management, college en medewerkers van Planning & Control over de belangrijke financiële en operationele ontwikkelingen is

een aantal punten met een verhoogd risico voor de jaarrekening 2015 onderkend:

- ▶ financiële positie en kwaliteit resultaat;
- ▶ decentralisaties;
- ▶ schattingen en toelichtingen in de jaarrekening;
- ▶ waardering grondexploitaties;
- ▶ rechtmatigheid;
- ▶ wet normering publieke topinkomens.

Wij rapporteren u over onze werkzaamheden en bevindingen ten aanzien van onze aandachtspunten in dit accountantsverslag.

Onafhankelijkheid en controleproces

Bijlage 1

De met u afgesproken goedkeurings- en rapporteringstoleranties

Op grond van het Bado stelt de raad de goedkeuringstolerantie vast die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren.

De goedkeuringstolerantie zijn vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders en vervolgens ter besluitvorming gebracht van de raad. Op 26 november 2015 is het normenkader bijgesteld, ten aanzien van toleranties zijn geen wijzigingen aangebracht.

Op grond van de jaarrekening 2015 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 331.660 (1% van de lasten inclusief dotaties aan reserves) en voor onzekerheden € 994.980 (3% van de lasten inclusief dotaties aan reserves). Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, kan een goedkeurende controleverklaring afgegeven worden. Deze goedkeuringstolerantie is een kwantitatief criterium. De uiteindeijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen.

Het rapporteringsbedrag, de maatstaf die geldt voor het rapporteren van fouten en onzekerheden, is door de raad bepaald op € 25.000.

Goedkeurings-tolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeel-onthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	$\leq 1\%$	$> 1 < 3\%$	-	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (% lasten)	$\leq 3\%$	$> 3 < 10\%$	$\geq 10\%$	-

Overzicht controleverschillen

Bijlage 2

Controleverschillen

Tijdens onze controle inventariseren wij verschillen tussen enerzijds bedragen, classificaties, presentatie en toelichting van jaarrekeningposten die de gemeente heeft opgenomen of gerapporteerd en anderzijds bedragen, classificaties, presentatie of toelichting zoals die naar onze mening in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten dienen te worden opgenomen of gerapporteerd.

Uit onderstaand overzicht blijkt dat wij geen gecorrigeerde controleverschillen hebben

Gecorrigeerde verschillen			
Post/omschrijving verschil	Bedrag in €	Effect op de interne beheersing	Referentie in dit verslag
Wij hebben geen (materiële) gecorrigeerde controleverschillen			

Overzicht controleverschillen

Bijlage 2

Uit onderstaand overzicht blijken de ongecorrigeerde controleverschillen.

Ongecorrigeerde verschillen			Referentie in dit verslag
Post/omschrijving verschil	Bedrag €/verwijzing naar regelgeving	Effect van deze constatering op de interne beheersing	
Getrouwheid en rechtmatigheid (onzekerheden)	€ 1.705.504	Deze onzekerheid betreft niet-afgerekende zorgkosten. Deze onzekerheid heeft geen effect op de interne beheersing. Deze constatering komt voort uit niet tijdige afrekeningentussen de zorguitvoerder (gemeente Amersfoort) en de zorgaanbieders.	Hoofdstuk Uitkomsten jaarrekeningcontrole
	€ 313.591	Deze onzekerheid betreft door de audit dienst van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) afgekeurde lasten in het kader van bestede PGB's. Deze onzekerheid heeft geen effect op de interne beheersing. Deze constatering komt voort uit het feit dat de fouten in de verantwoording van de SVB over de bestede persoonsgebonden budgetten (PGB's) in het kader van de WMO en de Jeugdzorg niet te herleiden is naar de individuele gemeenten.	
Getrouwheid en rechtmatigheid (fouten)	€ 168.087	Deze fout betreft niet adequaat onderbouwde nog te realiseren PGB's. Deze fout heeft geen effect op de interne beheersing. Deze constatering komt voort uit het feit dat de gemeente het beheer van de PGB's heeft uitbesteed aan de SVB en geen toegang heeft tot brondocumentatie om de nog te realiseren PGB's adequaat te onderbouwen.	Hoofdstuk Uitkomsten jaarrekeningcontrole
Tolerantie onzekerheden	€ 994.980		
Tolerantie fouten	€ 331.660		

SiSa-bijlage

Bijlage 3

Het is volgens de nota verwachtingen accountantscontrole voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer specifieke uitkering conform SiSa-bijlage 2015	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
OCW D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2015 OAB	Geen	N.v.t.	N.v.t.
I&M E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï (inclusief bestrijding spoorweglawaaï)	Geen	N.v.t.	N.v.t.
SZW G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw), totaal 2014	Geen	N.v.t.	N.v.t.
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van Artikel 69 Participatiewet Gemeentedeel 2015	Geen	N.v.t.	N.v.t.
SZW G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeentedeel 2015	Geen	N.v.t.	N.v.t.